

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2004. május 24.)

az Európai Unió Tanácsának kérelmére a rövid távú statisztikákról szóló, 1165/98/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet tervezetéről

(COM(2003) 823 végleges)

(CON/2004/19)

(2004/C 158/03)

1. 2004. április 30-án az Európai Központi Bank (EKB) az Európai Unió Tanácsától azt a felkérést kapta, hogy alkosson véleményt a rövid távú statisztikákról szóló, 1165/98/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról (a továbbiakban: „rendelettervezet”).
2. Az EKB-nak a vélemény meghozatalára szolgáló hatásköre az Európai Közösséget létrehozó szerződés 105. cikkének (4) bekezdésén alapszik. Az EKB eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban az EKB Kormányzótanácsa fogadta el ezt a véleményt.
3. A rendelettervezet célja az Európai Unió (EU) rövid távú üzleti statisztikáinak javítása. A rendelettervezet különösképpen előírja az ipari termékek importár-indexének és a szolgáltatások termelői ár-indexének összeállítását. A rendelettervezet arról is rendelkezik, hogy bizonyos gazdasági mutatókat nagyobb rendszerességgel kell összeállítani, valamint rövidebb határidőkkel kell azokat továbbítani.
4. Az EKB üdvözli a nemzeti statisztikai intézmények és az Eurostat között jelenleg fennálló informális megállapodást, amely azt igyekszik biztosítani, hogy a rendelettervezetben szereplő PEEI-eket a PEEI-határidőkkel összhangban hozzák nyilvánosságra, függetlenül a rendelettervezet elfogadásának időpontjától.
5. Az EKB támogatja a rendelettervezetet, amely a gazdasági ciklus értékelése és a monetáris politika folytatása tekintetében különösen fontos mutatókat tartalmaz. A rendelettervezet továbbá egy jelentős előrelépést jelent a szolgáltatásokkal kapcsolatos alapvető havi és negyedéves forgalmi és termelői ár-statisztikák létrehozása irányába. A rendelettervezet tükrözi a statisztikai programbizottság és a monetáris, pénzügyi és a fizetésiméreg-statisztikákkal foglalkozó bizottság 2003 februárjában tett közös javaslatait.

A. Általános megállapítások

4. Az EKB meghatározta azokat a rövid távú statisztikákat, amelyek számára a monetáris politika folytatása céljából szükségesek⁽¹⁾. A rendelettervezet a Gazdasági és Monetáris Unió (EMU) Statisztikai Követelményei elnevezésű cselekvési terv (a továbbiakban: EMU cselekvési terv) eredményeként jött létre, amelyet az Ecofin Tanács kérésére az Európai Bizottság (Eurostat) az EKB-kal szorosan együttműködve készített el. Az EMU cselekvési terv sürgette az 1165/98/EK rendelet hatálya alá tartozó statisztikák javítását. A rendelettervezet szintén fontos tekintettel az Európai Gazdasági Főmutatókra (PEEI), amelyeket az Ecofin Tanács 2003. február 18-án fogadott el, és amelyek magukba foglalják a rendelettervezetben szereplő nyolc
6. Az EKB különösen üdvözli a nagyobb rendszeresség és a rövidebb átadási határidők előírását számos mutató esetében. A gazdasági helyzet EKB általi értékeléséhez az időszerű összesített mutatók fontosabbak, mint a részletes bontások.
7. Az EKB szintén kedvezően értékeli azt, hogy a rendelettervezet bevezeti az új megrendelések és az árak származás szerinti bontását (azaz euróövezeten belüli vagy kívüli). Ezek szükségesek az EKB számára ahhoz, hogy különbséget tudjon tenni az euróövezeten belüli, illetve az euróövezeten kívüli gazdasági fejlődés között. Az EKB egyetért azzal, hogy ezt a bontást csak azok a tagállamok szolgáltatassák, amelyek bevezették az eurót. Mindazonáltal fontos, hogy az eurót a jövőben bevezető tagállamok az euró bevezetésekor megfelelően hosszú időre visszamenőleg tudjanak adatot szolgáltatni.

⁽¹⁾ Statistical requirements of the European Central Bank in the field of general economic statistics (Az Európai Központi Bank statisztikai követelményei az általános gazdaságstatisztikák területén), Európai Központi Bank (2000. augusztus). Lásd még az Európai Monetáris Intézet véleményét a rövid távú statisztikákról szóló tanácsi rendelet iránti javaslatról (CON/97/19).

8. Az EKB üdvözli a rendelettervezet által biztosított azon lehetőséget, hogy bizonyos euróövezeti mutatókat az úgynevezett „európai minták rendszerei” útján állítsanak össze. A korlátozott források és a prioritások meghatározásának szükségessége fényében ez segíti az euróövezeti statisztikák javítását, és ugyanakkor csökkenti a nemzeti szinten szükséges forrásokat. Ugyanebből az okból az EKB üdvözli azt, hogy a rendelettervezet jelentősen csökkenti a kisebb EU-országok adatátadási kötelezettségeit, lehetővé téve azok számára, hogy a fő aggregátumok összeállítására összpontosítsanak.
9. További erőfeszítések szükségesek ahhoz, hogy javítsák az 1165/98/EK rendelet hatálya alá tartozó, jelenlegi statisztikák összehasonlíthatóságát. Bár 1998 óta nagy előrehaladást értek el, különböző tényezők még mindig rontják az euróövezeti aggregátumok minőségét és a nemzeti adatok összehasonlíthatóságát (mint például a munkanapok miatti és az időszakos kiigazításokkal, illetve a módosításokkal kapcsolatos különböző nemzeti gyakorlatok).

B. Egyedi megállapítások

10. Az EKB támogatja az új importár-változó (Melléklet, A. rész) 2005-től kezdődő összeállítását, valamint annak továbbításának tervezett határidejét. Ez a változó fontos kiegészítő információkat ad az euróövezeti árelemzéshez. Az EKB-nak abból a célból szüksége van erre a változóra, hogy meg tudja állapítani az euróövezet az euróövezeten kívülről származó ipari importjainak (mint egésznék) árait.
11. A foglalkoztatottság, a munkaórák és a bruttó bérek vagy jövedelmek esetében a rendelettervezet negyedéves adatokat ír elő három hónapos átadási határidővel (kéthónapos határidővel a foglalkoztatottság esetében). Az EKB céljaira tekintettel ez a negyedéves rendszeresség a hosszú átadási határidőkkel nem megfelelő. A fő euróövezeti aggregátumok esetében ezeket az adatokat havi rendszerességgel és legfeljebb egyhónapos átadási határidővel kellene rendelkezésre bocsátani.
12. Az építőipari ágazat termeléséről szóló statisztikák területén az EKB elégedett a rövidebb átadási határidővel és a negyedéves rendszeresség havi rendszerességre való módosításával (Melléklet, B. rész).
13. Az EKB üdvözli az építőipari termelői árak változójának összeállítása tekintetében tervezett megvalósíthatósági tanulmányt. Az ilyen változónak ki kellene egészítenie az építési költségek jelenlegi változóját – amely egy ráfordítási költség-index –, mivel a termelői ár-index jobban megfelel az árelemzés céljaira.
14. Az EKB üdvözli a szolgáltatások statisztikai területén tervezett főbb javításokat, különösen a termelői ár-index bevezetését. Ez az index egy értékes adatot biztosít az euróövezeti árelemzéshez, és segíti a nemzeti számlákon a növekedésbecslések minőségének javítását. Mivel a PEEI közzétételi határideje a termelői ár-index esetében a tárgynegyedévet követő legfeljebb két hónap, az EKB javasolja a rendelettervezetben előírt átadási határidő (három hónap) összehangolását a jobban megfelelő PEEI közzétételi határidővel. A rendelettervezet továbbá meghatároz egy időpontot, ameddig a termelői árak statisztikai alá tartozó szolgáltatási tevékenységek listáját módosítani lehet (Melléklet, D. rész). Mivel teljesen új statisztikák kerülnek kifejlesztésre, ez a megszorítás nemkívánatos következményekkel járhat. A szolgáltatások termelői ár-statisztikai lefedettségének szükség esetén módosíthatónak kell lennie a változó adatszolgáltatási követelményeknek megfelelően. Az EKB ezért azt javasolja, hogy hagyják el a határidőt.
15. Az EKB üdvözli, hogy a szolgáltatási árbevétel-változó esetében a rendelettervezet három hónapról két hónapra csökkenti az átadási határidőt. Az EKB szintén támogatja a szolgáltatási árbevétel-változók havi rendszerességgel való összeállítása tekintetében tervezett megvalósíthatósági tanulmányokat.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2004. május 24-én.

az EKB elnöke
Jean-Claude TRICHET